

ขั้นตอนการปรับโครงสร้างหนี้

ลำดับ	ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด
1	ประเมินสถานะหนี้ และเจตนาชำระหนี้	องค์กรเกษตรกร / เจ้าหน้าที่กลุ่ม ติดตาม	ตรวจสอบหนี้ค้างชำระและพฤติกรรมลูกหนี้ว่าอยู่ในเกณฑ์ ที่สามารถปรับโครงสร้างได้
2	จัดทำคำขอปรับ โครงสร้างหนี้	องค์กรเกษตรกร	ทำหนังสือขอปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมแนบ: - แผนการส่งคืนใหม่ - รายงานการประชุมกลุ่ม - เหตุผลความจำเป็น - รายงานการเงินย้อนหลัง
3	ยื่นคำขอผ่านสำนักงาน เกษตรและสหกรณ์ จังหวัด	องค์กรเกษตรกร	ยื่นคำขอเป็นทางการผ่าน สนง.กษ.จว. เพื่อกลับกรอง
4	พิจารณาเบื้องต้น	คณะทำงานระดับ จังหวัด	ตรวจสอบเอกสาร ประเมินความเหมาะสม และส่ง ข้อเสนอแนะไปยังส่วนกลาง
5	วิเคราะห์รายละเอียด	กลุ่มติดตามหนี้และ โครงการพิเศษ (ส่วนกลาง)	ตรวจสอบข้อเสนอ วิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ และความเป็นไปได้ของแผนใหม่
6	เสนอคณะอนุกรรมการฯ พิจารณา	กองบริหารงาน กองทุนฯ	เสนอเรื่องเข้าคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบ
7	เสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา	กลุ่มติดตามหนี้และ โครงการพิเศษ (ส่วนกลาง)	นำเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อพิจารณาอนุมัติการปรับแผน
8	แจ้งมติการพิจารณา	กองบริหารงาน กองทุนฯ	แจ้งผลการพิจารณา (อนุมัติ/ไม่อนุมัติ) ให้แก่ สนง.กษ. จังหวัดและกลุ่มฯ
9	ทำสัญญาใหม่	กองบริหารงาน กองทุนฯ	ทำสัญญาใหม่ตามมติอนุมัติ
10	ติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนใหม่	สนง.กษ.จว. / กลุ่มติดตามหนี้และ โครงการพิเศษ ส่วนกลาง	ติดตามผลเป็นระยะ รายงานต่อคณะกรรมการ และเสนอ แนวทางเพิ่มเติมหากจำเป็น

เอกสารประกอบการขอปรับแผนการชำระหนี้

ลำดับ	รายการ	มี	ไม่มี
1	แบบคำขอปรับโครงสร้างหนี้ (นส.04)		
2	หลักฐานขององค์กรเกษตรกร		
	2.1 ทวช.2 ทวช.3 สวช.5 กรณีมีการปรับปรุงทางทะเบียน(ถ้ามี)		
	2.2 สำเนาบันทึกรายงานการประชุมขององค์กรเกษตรกรเรื่องขออนุมัติปรับแผนการชำระหนี้คืน รายงานประชุมกลุ่มที่เห็นชอบขอปรับแผน และสมาชิกทุกคนต้องรับทราบและยินยอมที่จะค้ำประกันตามสัญญากู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์ (เดิมทุกประการ)		
	2.3 สำเนาเอกสารการมอบอำนาจขององค์กรเกษตรกร		
3	รายงานสถานะการเงิน		
	3.1 กรณีนิติบุคคล รายงานทางการเงินย้อนหลัง 3 ปี เฉพาะธุรกิจที่ใช้เงินกองทุน		
	3.2 กรณีไม่เป็นนิติบุคคล บัญชีรายรับ-รายจ่าย		
4	รายงานความเสียหายที่ส่งผลให้การดำเนินโครงการไม่ประสบผลสำเร็จ		
	4.1 รายงานความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (พืช สัตว์ ประมง) (นส.03)		
	4.2 ประกาศเขตภัยพิบัติความเสียหาย (ถ้ามี)		
	4.3 ภาพถ่ายประกอบ (ความเสียหาย)		
	4.4 ข้อมูลราคาผลผลิต/ต้นทุน เปรียบเทียบราคาในช่วงเวลาที่อนุมัติโครงการกับราคาในระหว่าง การดำเนินโครงการ โดยนำหลักฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณา		

4.1.5 การดำเนินคดีกับลูกหนี้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(1) ขั้นตอนในการดำเนินการ

เมื่อกลุ่มนิติกร ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จะเสนอเรื่องดำเนินคดีกับลูกหนี้ กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรไปยังสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับมอบหมายจะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานและข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ ได้แก่
 - หนังสือขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
 - ตัวโครงการขอขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
 - รายงานการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรที่มีมติอนุมัติ/มติดอนุมัติ

ปรับแผนการคืน/มตีให้ดำเนินคดี ทุกฉบับ

- รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการวิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์
- สำเนาสัญญากู้ยืมเงิน
- สำเนาสัญญาจำนอง และสำเนาเอกสารสิทธิ์หลักทรัพย์เป็นประกันหนี้เงินกู้ยืม
- สำเนาสัญญาค้ำประกันหนี้เงินกู้ยืม (ถ้ามี)
- หนังสือเรียกคืนเงินกู้พร้อมไปรษณีย์ตอบรับ
- รายการหนี้คงเหลือ ณ วันรายงาน (ต้นเงิน, ดอกเบี้ย, เบี้ยปรับ)
- หนังสือรับสภาพหนี้

****หนังสือสัญญาเรียกคืนเงินกู้และบอกกล่าวบังคับจำนองสามารถแบ่งออกเป็นกรณีต่างๆ ได้ ดังนี้**

1. กรณีผู้กู้และผู้จำนองเป็นบุคคลเดียวกัน จะต้องมหนังสือบอกกล่าวให้ลูกหนี้ชำระหนี้ภายในกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน นับแต่ลูกหนี้ได้รับหนังสือบอกกล่าว ตามมาตรา 728 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
2. กรณีผู้กู้และผู้จำนองไม่ใช่บุคคลเดียวกัน จะต้องมหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนองให้ผู้จำนองทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ส่งหนังสือให้ลูกหนี้มาชำระหนี้ ตามมาตรา 728 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
3. กรณีใช้บุคคลค้ำประกัน จะต้องมหนังสือบอกกล่าวผู้ค้ำประกันภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ตามมาตรา 686 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับทายาท ในกรณีที่ลูกหนี้ ผู้จำนอง และผู้ค้ำประกันเสียชีวิตก่อน ถูกดำเนินการทางคดีด้วย

2) จัดทำสรุปข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับลูกหนี้ และจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) กลุ่มนิติกร (กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร) จัดส่งสรุปข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับลูกหนี้ พร้อมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งไปยังกฎหมาย

4) กลุ่มกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดส่งสรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกหนี้ และแจ้งชื่อผู้ประสานคดีในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้สำนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจในการดำเนินคดีเพื่อประกอบการพิจารณามอบหมายพนักงานอัยการดำเนินคดีกับลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

5) หากครบกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหนังสือขอความอนุเคราะห์มอบหมายพนักงานอัยการดำเนินคดีกับลูกหนี้แล้วยังไม่ได้รับแจ้งความคืนหน้าหรือยังไม่ได้รับการประสานจากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน ให้จัดทำหนังสือทวงถามไปยังสำนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อสอบถามความคืบหน้าในการดำเนินการต่อไป

6) เมื่อได้รับการแจ้งประสานจากพนักงานอัยการ ให้ผู้ประสานคดีดำเนินการตามที่พนักงานอัยการร้องขอต่อไป เช่น จัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม จัดส่งเงินค่าธรรมเนียมศาลไปพบพนักงานอัยการเพื่อให้ถ้อยคำเพิ่มเติม หรือเบิกความต่อศาลในฐานะพยาน เป็นต้น

7) ภายหลังจากพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจแล้ว หากลูกหนี้มีความประสงค์จะประนีประนอมยอมความ ลูกหนี้จะต้องยื่นคำขอประนีประนอมหนี้ต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร) เพื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐานแล้ว พร้อมทั้งวิเคราะห์หนี้และคำขอประนีประนอมหนี้เพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อพิจารณามีมติในเรื่องดังกล่าวต่อไป

- ในกรณีที่ คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร มีมติอนุมัติให้ลูกหนี้ประนีประนอมหนี้ เมื่อได้รับแจ้งมติที่ประชุมจาก ให้ผู้ประสานคดีจัดทำสัญญาประนีประนอมพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องส่งให้พนักงานอัยการเพื่อทำสัญญาประนีประนอมยอมความในชั้นศาลต่อไป และถ้าลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้งวดหนึ่งงวดใดตามที่ได้ออกระงับหนี้ไว้ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถดำเนินการบังคับลูกหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความต่อไปได้

- หากที่ประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร มีมติไม่อนุมัติให้ลูกหนี้ประนีประนอมหนี้ เมื่อได้รับแจ้งมติที่ประชุม ให้ผู้ประสานคดีแจ้งพนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการทางคดีกับลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

8) เมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้ว ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร) ติดตามการชำระหนี้ตามคำพิพากษา หรือดำเนินการบังคับคดียึดทรัพย์ลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องออกขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป

****ในกรณีที่ลูกหนี้ชำระหนี้เสร็จสิ้น ก่อนศาลมีคำพิพากษา ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหนังสือแจ้งพนักงานอัยการเพื่อยกเลิกการดำเนินการทางคดีและขอถอนเรื่องคืน**

4.2 การปรับโครงสร้างหนี้ กรณีโครงการที่สิ้นสุดระยะเวลาแล้ว แต่ยังมีหนี้ค้างชำระ

เมื่อโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สิ้นสุดระยะเวลาตามแผนที่กำหนด แต่ยังคงมีหนี้ค้างชำระและลูกหนี้ไม่สามารถดำเนินการชำระคืนได้ตามสัญญา กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำเป็นต้องเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการหนี้ระยะวิกฤติ เพื่อรักษามูลประโยชน์ของกองทุน และส่งเสริมการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เป็นธรรม และอยู่ในขอบเขตอำนาจที่กฎหมายและระเบียบกำหนด

โดยกระบวนการดังกล่าว ครอบคลุมทั้งการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ การขอผ่อนปรนเงื่อนไข และการดำเนินคดีตามกฎหมาย ในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ลูกหนี้ที่มีเจตนาดีสามารถฟื้นฟูศักยภาพในการชำระหนี้ และในขณะเดียวกัน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรสามารถใช้กลไกการบังคับทางกฎหมายในกรณีที่จำเป็น

มาตรการที่ใช้ในการบริหารจัดการหนี้ ได้แก่

1. การขอปรับโครงสร้างหนี้
2. การขอยกเว้นค่าเบี้ยปรับ
3. การตั้งงบประมาณชดใช้คืน (กรณีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบ)
4. การตัดหนี้เป็นหนี้สูญ
5. และการฟ้องร้องดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม

ซึ่งทุกกรณีต้องดำเนินการ โดยมีข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และความเห็นจากคณะทำงานระดับจังหวัด/ฝ่ายเลขานุการฯ ก่อนเสนอเข้าสู่การพิจารณาโดยคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. โครงการต้องสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงานแล้ว หรืออยู่ในระยะสุดท้ายของแผน
2. ลูกหนี้ยังมีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมและชำระหนี้ในอนาคต
3. มีแบบฟอร์มคำขอปรับโครงสร้างหนี้ เหตุผลประกอบ และแนบแผนชำระเงินฉบับปรับปรุง
4. ได้รับความเห็นชอบจากคณะทำงานจังหวัด และคณะกรรมการติดตามหนี้

5. การตัดหนี้เป็นสูญ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจำหน่ายหนี้สูญ

5.1 กรณีโครงการของรัฐที่ไม่ประสบความสำเร็จ

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. เป็นโครงการที่หน่วยงานของรัฐให้การส่งเสริมแต่ไม่ประสบความสำเร็จ
2. การไม่ประสบความสำเร็จของโครงการดังกล่าวมิใช่ความผิดของเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

วิธีการพิจารณา

1) กรณีเป็นโครงการของรัฐที่ไม่เคยได้รับการจำหน่ายหนี้สูญด้วยเหตุเป็นโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จจะต้องมีการสำรวจ ประเมินผล หรือการวิเคราะห์โครงการ ที่แสดงว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมตามโครงการมีข้อบกพร่องอันเนื่องมาจากความไม่เหมาะสมด้านเทคนิควิชาการ ด้านบริหารจัดการด้านการตลาด หรือด้านการเงินของหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อยืนยันว่าเป็นโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จ

2) กรณีเป็นโครงการของรัฐที่ได้เคยมีการจำหน่ายหนี้เป็นสูญด้วยเหตุการไม่ประสบความสำเร็จมาแล้ว หน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการต้องระบุถึงเหตุผลว่าเหตุใดจึงไม่ดำเนินการให้ผู้เข้าร่วมโครงการในส่วนนี้ได้รับการจำหน่ายหนี้เป็นสูญในการดำเนินการครั้งก่อน และเหตุใดจึงต้องนำมาดำเนินการในคราวนี้ พร้อมทั้งจัดทำรายงานข้อเท็จจริงในการดำเนินการครั้งก่อน และจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่แสดงว่าการไม่ประสบความสำเร็จดังกล่าวมิได้เกิดจากความผิดของผู้เข้าร่วมโครงการ

5.2 กรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. เป็นเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินซึ่งประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติฉุกเฉินที่นอกเหนือความคาดหมายและที่ไม่อาจควบคุม ป้องกันได้ทั้งวงที่
2. ผลกระทบที่เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินได้รับจากภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติทำให้ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ยืมได้

วิธีการพิจารณา

1. เป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในบริเวณพื้นที่ที่มีการประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยของจังหวัดหรือของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2. เป็นผู้ที่มีหลักฐานการขึ้นทะเบียนผู้ประสบภัยหรือการได้รับการชดเชยบรรเทาความเดือดร้อนจากรัฐ
3. หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองว่าเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติอื่นๆ จนไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ยืมได้

5.3 ปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. เป็นเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินซึ่งมีภูมิลำเนา ถิ่นที่อยู่ หรือที่ดินทำกินอยู่ในเขตพื้นที่ที่ประสบปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ และได้รับผลกระทบต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามปกติสุขจนเป็นเหตุให้เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ได้
2. เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้เป็นปัญหาต่อการติดตามเร่งรัดหนี้สินของเจ้าหน้าที่ทั้งในด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและสวัสดิภาพ และในด้านความคุ้มค่าด้านงบประมาณในการติดตามเร่งรัดหนี้สินกับโอกาสที่จะได้รับการชำระหนี้คืนจากเกษตรกรผู้กู้ยืมเงิน

วิธีการพิจารณา

1. หน่วยงานของรัฐตรวจพิจารณาจากหลักฐานของทางราชการหรือคำรับรองของผู้ปกครองท้องที่ว่าเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินมีภูมิลำเนา ถิ่นที่อยู่ หรือที่ดินทำกินอยู่ในเขตพื้นที่ที่ประสบปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้
2. หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการติดตามเร่งรัดหนี้สินของเจ้าหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ (1.2)

5.4 หนี้ขาดอายุความ

หลักเกณฑ์การพิจารณา เป็นหนี้ซึ่งขาดอายุความการฟ้องร้องบังคับคดีแล้ว

วิธีการพิจารณา หน่วยงานของรัฐตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว จัดทำรายงานว่าหนี้เงินกู้ยืมของเกษตรกรแต่ละรายได้ขาดอายุความโดยไม่อาจนำหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวไปฟ้องร้องดำเนินคดีต่อไปได้ ทั้งนี้ อายุความนับต่างกันในกรณี ดังนี้

- กรณีชำระคืนครั้งเดียว กำหนดอายุความ 10 ปี นับตั้งแต่วันที่ผิดนัดชำระหนี้
- กรณีกำหนดชำระคืนเป็นงวดๆ กำหนดอายุความ 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ผิดนัดชำระหนี้

ในแต่ละงวด

ทั้งนี้ สำหรับอายุความ 5 ปีนั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/33 (2) จะพิจารณาจาก “การกำหนดชำระคืนเป็นงวดๆ” เป็นหลัก หากลูกหนี้ผิดนัดงวดใด อายุความของงวดนั้นก็จะเริ่มนับแยกต่างหากจากงวดอื่นทันที

5.5 หนี้ค้างชำระเป็นระยะเวลาเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. เป็นหนี้เงินกู้ยืมของเกษตรกรที่ค้างชำระมาเป็นระยะเวลาเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป ซึ่งโดยปกติต้องขาดอายุความฟ้องร้องคดีแล้ว แต่ได้มีการดำเนินการให้เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินรับสภาพหนี้เพื่อให้อายุความสะดุดหยุดลง หรือรับสภาพความรับผิดชอบ

2. หน่วยงานของรัฐได้ทำการติดตามทวงถามเป็นหนังสือมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง แต่ครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 2 เดือน แล้วปรากฏว่าลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ได้

วิธีการพิจารณา

หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและจัดทำรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนี้เงินกู้ยืมของเกษตรกรและการติดตามทวงถามของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว เป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดในข้อ (1.1) และ (1.2)

5.6 หนี้ที่ไม่สามารถติดตามทรัพย์สินเพื่อดำเนินการบังคับคดีได้

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. เป็นหนี้ที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วและเป็นหนี้ตามคำพิพากษาที่มีการบังคับคดีไปบ้างแล้ว และ/หรือ ได้มีการติดตามทรัพย์สินเพื่อการบังคับคดีมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง แต่ครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน ซึ่งปรากฏว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินใด หรือ

2. เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเป็นบุคคลล้มละลาย

วิธีการพิจารณา

1. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานรับรองว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณา หรือ

2. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบจากรายงานปฏิบัติงานของธนาคารหรือเอกสารหลักฐานของทางราชการใดที่แสดงว่าเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเป็นบุคคลล้มละลาย

5.7 เกษตรกรผู้กู้เงินเสียชีวิต สาบสูญ หาดูไม่พบ หรือละทิ้งถิ่นที่อยู่

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. เป็นเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินที่เสียชีวิต หรือสาบสูญ หรือหาดูไม่พบ หรือละทิ้งถิ่นที่อยู่เกินกว่า 5 ปี

2. เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเป็นหนี้ต้นเงินคงค้างไม่เกิน 30,000 บาท

3. เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินไม่มีทรัพย์สินมรดก หรือทรัพย์สินที่มีหลักฐานทางทะเบียนอื่นใด

4. หนี้สินของเกษตรกรดังกล่าวไม่สามารถบังคับเอาจากทรัพย์สินที่มีหลักฐานทางทะเบียนของผู้ค้ำประกันได้

วิธีการพิจารณา

1. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหลักฐานของทางราชการหรือจากคำรับรองของผู้ปกครองห้องที่อย่างน้อยสามคนขึ้นไปที่แสดงว่าเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเป็นผู้เสียชีวิตแล้ว สาบสูญ หาดูไม่พบ หรือละทิ้งถิ่นที่อาศัยเกินกว่า 5 ปี เช่น ใบมรณะบัตร คำสั่งศาล ใบแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เป็นต้น

2. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบหลักฐานการกู้ยืมเงินและจัดทำคำรับรองว่าหนี้ต้นเงินกู้ยืมของเกษตรกร มีจำนวนคงค้างไม่เกิน 30,000 บาท

3. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและรับรองการมีอยู่ของทรัพย์สินมรดกหรือทรัพย์สินที่มีหลักฐานของเกษตรกรผู้กู้ยืมเงิน โดยตราของจากหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลหลักฐานทางทะเบียนเกี่ยวกับทรัพย์สินของประชาชน เช่น สำนักงานที่ดิน หรือสำนักงานของสงจังหวัด ภายในจังหวัดที่เกษตรกรที่มีหลักฐานผู้กู้ยืมเงินมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และจังหวัดที่เป็นปริมณฑลหรือใกล้เคียง

4.หน่วยงานของรัฐตรวจสอบความถูกต้องว่าไม่มีผู้ค้ำประกัน หรือมีแต่ผู้ค้ำประกัน ไม่มีทรัพย์สินที่มีหลักฐานทางทะเบียนใด โดยให้ดำเนินการตรวจสอบการมีอยู่ของทรัพย์สินของผู้ค้ำประกัน เช่นเดียวกับการตรวจสอบทรัพย์สินของเกษตรกรผู้กู้ยืมตามวิธีการพิจารณาข้อ 3

5.8 เกษตรกรผู้ยืมเงินเพื่อการ ทุพพลภาพ วิกลจริต หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเป็นผู้พิการ หรือเป็นผู้ทุพพลภาพ หรือเป็นคนวิกลจริต หรือเป็นผู้มีอาการเจ็บป่วยเรื้อรัง และ

2. กรณีตามข้อ 1. เป็นเหตุให้ไม่สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้

วิธีการพิจารณา

1.หน่วยงานของรัฐตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับร่างกายหรือสุขภาพและความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินแต่ละราย โดยตรวจสอบจากคำรับรองของหน่วยงานของรัฐหรือของผู้ปกครองท้องที่ซึ่งเกษตรกรนั้นมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ไม่น้อยกว่า 3 ราย

2. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบการเป็นผู้ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ โดยวิธีการเดียวกับการตรวจสอบตามข้อ 1.

สำหรับการตรวจสอบการมีอยู่ของทรัพย์สินที่มีหลักฐานทางทะเบียนของเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินนั้นให้ดำเนินการโดยวิธีการเดียวกับการตรวจสอบในข้อ 1.7 วิธีการพิจารณา (3)

5.9 ลูกหนี้กู้ยืมเงินมีรายได้น้อยหรือไม่มีความสามารถในการชำระหนี้

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1.กรณีเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืมเงิน จะต้องมียาได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จปฐ (ความจำเป็นพื้นฐานไม่เกิน 30,000 บาทต่อคนต่อปี)

2. กรณีองค์กรเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืมเงินจะต้องมีฐานะทางการเงินอ่อนแอโดยมีผลการชำระบัญชีมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน และ

1) ขาดทุนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีติดต่อกัน หรือ

2) เลิกกิจการแล้ว

วิธีการพิจารณา

1. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบความเป็นผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จปฐ จากกรมพัฒนาชุมชน หรือจากคำรับรองของผู้ปกครองท้องที่ ที่ซึ่งเกษตรกรรายนั้นมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ราย

2. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้ขององค์กรเกษตรกรจากผลการประกอบการ หรือรายงานบุคคลหรืองบการเงินหรือผลการชำระบัญชี หรือการเลิกกิจการที่มีการตรวจสอบหรือรับรองโดยหน่วยงานของรัฐ

5.10 หนี้สินของเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินมาจำนวนต้นเงินกู้ไม่เกิน 10,000 บาท ซึ่งจากการดำเนินการฟ้องร้องจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1. เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินมีจำนวนต้นเงินกู้ไม่เกิน 10,000 บาท

2. ได้มีการติดตามทวงถามแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 2 เดือน แต่เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินไม่ชำระหนี้ หรือชำระหนี้ได้เพียงบางส่วน

วิธีการพิจารณา

1. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและรับรองว่าเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินมีหนี้ต้นเงินกู้ไม่เกิน 10,000 บาท

2. หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและรับรองว่ามีหลักฐานการติดตามทวงถามหนี้สิน และการชำระหนี้ของเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินเป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อ (1.2)

เงื่อนไขการจำหน่ายหนี้สูญ

1. การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรด้วยการจำหน่ายหนี้เป็นสูญในกองทุนหรือเงินทุน ในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามโครงการที่เสนอ ถือเป็นการจำหน่ายหนี้เป็นสูญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเฉพาะกรณี และหากในภายภาคหน้าเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้จะมาชำระหนี้ หรือมีการฟ้องร้องดำเนินการบังคับคดีกับทรัพย์สินของลูกหนี้ไปแล้วและศาลมีคำสั่งให้ชำระคืนหรือยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ประเภท ขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อมาชำระหนี้ ก็ไม่ตัดสิทธิที่กองทุนหรือเงินทุนจะรับเงินที่ลูกหนี้จะมาชำระคืน

2. เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการจำหน่ายหนี้สูญ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

1) กองทุนหรือเงินทุนใดมีระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการจำหน่ายหนี้เป็นสูญ ที่ครอบคลุมลูกหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ให้กองทุนหรือเงินทุนปฏิบัติตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ของกองทุนนั้นๆ ในการจำหน่ายหนี้เป็นสูญ

2) กองทุนหรือเงินทุนใดที่ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการจำหน่ายหนี้เป็นสูญ ไม่ครอบคลุมหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ให้ส่งเรื่องของลูกหนี้ที่ไม่อยู่ภายใต้ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการจำหน่ายหนี้เป็นสูญของกองทุนหรือเงินทุนไปให้ กบส. พิจารณาดำเนินการจำหน่ายหนี้เป็นสูญให้ต่อไป

3) กองทุนหรือเงินทุนใดไม่มีระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการจำหน่ายหนี้เป็นสูญ ให้ส่งเรื่องของลูกหนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ กบส. พิจารณาดำเนินการจำหน่ายหนี้เป็นสูญให้ต่อไป

3. เมื่อได้มีการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการ จำหน่ายหนี้เป็นสูญได้ทันที โดยมีต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอีก และให้สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว

4. ภายหลังจากการจำหน่ายหนี้เป็นสูญแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐผู้กำกับดูแลกองทุนหรือ เงินทุนดังกล่าวทำการพิจารณาทบทวนบทบาทของกองทุนหรือเงินทุนแต่ละแห่งต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ เกษตรกรที่มีหนี้ค้างชำระโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐ และกองทุนหรือเงินทุนในกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถดำรงชีพในชีวิตประจำวัน ได้ตามปกติ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนของประเทศต่อไป